

3 tips

Zichtbaar
lerende
leerling

Ga er meteen
mee aan
de slag!

Leren
zichtbaar
maken

Feedback
geven.
Zó doe
je dat!

LZM**TOOLKIT**

De zichtbaar lerende leerling!

3 tips waar je direct mee aan de slag kunt

1

Maak het leren zichtbaar, niet alleen aan de muur

Klokkijken, lezen, rekenen... Je kunt allerlei leerdoelen aan de muur hangen, maar gebruik ook 'persoonlijke' items die het leren zichtbaar maken. Denk aan werkschrijftjes en (digitale) portfolio's. Laat leerlingen ook daarin hun bewijslast verzamelen van wat ze al hebben geleerd. En realiseer vooral: het gaat niet zozeer om het zichtbaar maken, maar vooral om het leren.

2

Maak ook het leerproces van de leraren zichtbaar

Ook als team heb je doelen. Maak die met elkaar helder en hang ze op een centrale plek. Bespreek ze in de lerarenkamer: waar gaan wij samen naar toe, hoe bereiken we die doelen en lopen we met elkaar in de pas? Kortom; deel ervaringen en leer ook van en met elkaar.

Geef het kind regie over zijn eigen 10-minutengesprek

Laat de leerling zelf een 10-minutengesprek voeren, ondersteund door de leraar en de ouders. En laat het kind het gesprek zelf voorbereiden. Op die manier oefent het meteen zijn gespreksvaardigheden en de inhoud van het gesprek.

3

Leren
zichtbaar
maken?
3 x bonustip

1. Doordrenk je school met de 10 denkkaders (zie pagina hieronder).
2. Ga op studiereis in het lokaal naast je.
3. Maak het werken met de impactcyclus (het continu meten of je impact hebt) tot een routine in je school.

10 met een griffel

Tien
denkkaders
waarmee je
de impact
op het leren
van kinderen
vergroot.

- 1 Ik evalueer mijn eigen impact op het leren van mijn leerlingen.
- 2 Ik zie assessment als informatie over mijn impact en de volgende acties die ik kan ondernemen.
- 3 Ik werk samen met mijn collega's en mijn leerlingen aan mijn visie op vooruitgang en op mijn impact.
- 4 Ik ben gericht op verbetering (een change agent) en ik ben ervan overtuigd dat elke leerling vorderingen kan maken.
- 5 Ik streef naar een uitdaging voor alle leerlingen, zodat ze niet alleen 'hun best doen'.
- 6 Ik geef feedback en help leerlingen die te begrijpen. De feedback die ik krijg, probeer ik te begrijpen en ik probeer ernaar te handelen.
- 7 Ik ben bezig met zowel dialoog als monoloog.
- 8 Ik informeer leerlingen heel precies over hoe een goed resultaat eruitziet.
- 9 Ik bouw relaties en vertrouwen op, zodat het leren zich kan afspelen op een plek waar het veilig is om fouten te maken en van anderen te leren.
- 10 Ik focus op het leren en de taal die daarbij hoort.

5 tips over feedback

waar je direct mee aan de slag kunt

1

Maak voor kinderen de leerdoelen en succescriteria helder

Kinderen moeten weten wat hun doel is, hoe ze dat bereiken en wat ze daarvoor nodig hebben. Hoe tekenen zij bijvoorbeeld goed een bij? Door hem zes strepen en zes poten te geven. Door 'm geel en zwart te kleuren en je kwast goed vast te houden. Pas als dat voor de leerling helder is, kun je goed feedback geven.

2

Kijk voortdurend door de ogen van de leerling

Pas als je het onderwijs ziet vanuit het perspectief van de leerling weet je wat de optimale feedback is om hem vooruit te helpen. Weet dus of de leerling zelf zijn strategie bepaalt en of hij zelf manieren zoekt om zijn doel te bereiken.

3

Creëer een omgeving waarin je fouten mag maken

Fouten zorgen voor kansen; juich daarom fouten toe. Introduceer bijvoorbeeld de verkiezing 'Foutje van de week'. Op die manier weet iedere leerling dat hij fouten mag maken. En dat hij daarvan kan leren.

4

Weet ook zelf waar je heen wil en wat je volgende stappen zijn

Stel ook eigen doelen. Waar wil je met je leerlingen heen? Hoe daag je hen én jezelf uit? En hoe zorg je ervoor dat je aan het einde van de dag niet alleen hebt les gegeven, maar dat de leerlingen ook werkelijk iets hebben geleerd?

Leer van de leerlingen

Feedback van leerlingen naar hun leraar is de meest krachtige vorm van feedback. Durf kinderen te vragen wat jouw impact op hen is. Wat hebben jullie vandaag van mij geleerd? Wat werkt voor jullie? En hoe kan ik het beter doen?

5

Colofon

Dit LZMagazine is een speciale uitgave bij het congres **Leren zichtbaar maken 2018**.

Een gezamenlijke uitgave van:

bazalt

RPCZ

Uw educatieve partner

 OnderwijsAdvies

Contact:

info@lerenzichtbaarmaken.nl

Fotografie:

Ruud Slagmolen Copy,
Concept & Creatie
Fotobureau Hoge Noorden

Realisatie:

Ruud Slagmolen, Copy,
Concept & Creatie, Delft
Len Blonk, Vadding, Leiderdorp

Leren
zichtbaar
maken